

**Tillæg nr. 2 til MILJØGODKENDELSE
af
kvægbruget på
Møgelbjergvej 15
6800 Varde**

I henhold til § 12 i Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017
om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Godkendt den 6. november 2017

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Stine Bundgaard Pedersen
Direkte tlf. 7994 7115
E-mail: stla@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 148072/17

Sagsnr. 17/8096

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	4
2	BAGGRUND FOR TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	5
2.1	DATABLAD.....	5
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	5
3	GODKENDELSE	6
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	6
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	6
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	6
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	7
4.1	VILKÅR DER UDGÅR AF MILJØGODKENDELSEN MEDDELT 28. JUNI 2011	7
4.2	NYE VILKÅR.....	8
4.3	ÅRSPRODUKTION.....	8
4.4	DRIFT OG INDRETNING.....	8
4.5	ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET.....	9
4.6	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	9
4.7	FOSFOR - SLAGTESVIN.....	10
4.8	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	10
4.9	AFFALD.....	11
4.10	OPHØR.....	11
5	KLAGEVEJLEDNING	12
6	OFFENTLIGGØRELSE	13
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
7.1	BELIGGENHED	14
7.2	AFSTANDSKRAV.....	14
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	14
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDELSEN	15
7.5	INDRETNING	15
7.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	17
7.7	AFFALD OG OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE	17
7.8	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	17
7.9	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	18
7.10	LUGT	20
7.11	STØJ, STØV, SKADEDYR, DØDE DYR OG LYS.....	21
7.12	TRANSPORT	21
7.13	SPILDEVAND	22
7.14	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK	22
7.15	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	28
7.16	BAT - AMMONIAK.....	29
7.17	BAT - FOSFOR	30
7.18	BAT – FODRINGSSTRATEGI, MANAGEMENT, FORBRUG OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	30
7.19	SAMLET BAT-VURDERING	30
8	EGENKONTROL	31
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	31
10	NABO- / PARTSHØRING	31
11	SAMLET VURDERING	31
	BILAG I – BEREGNING AF FODERKORREKTION, SLAGTESVIN	32

I Indledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af dyreholdet på Møgelbjergvej 15, 6800 Varde i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af tillæg til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Udkast til tillæg til miljøgodkendelsen er sendt i parts/nabohøring i 3 uger, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Udkast til tillæg til miljøgodkendelse skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

Når høringsperioden er slut vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Varde Kommune, inden der tages stilling til om der kan meddeles tillæg til miljøgodkendelse.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for tillæg til miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	I/S Bruun, Møgelbjergvej 15, 6800 Varde
Kontaktperson:	Lars Bruun, mobil: 20712928, e-mail: larsbruunmail@gmail.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	Møgelbjerggård, Møgelbjergvej 15, 6800 Varde
Ejerlav og matrikel nr.:	4a, Næsbjerg By, Næsbjerg m.fl.
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730114348
CHR-nummer:	45447
CVR-nummer:	28260814
Konsulent:	Anita Hingstman, Sagro, e-mail: ahi@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ansøgning	Skema nr. 100504, version 5, indsendt den 3. november 2017
Udkast i nabohøring:	3 uger – 11. oktober til den 2. november 2017
Godkendelsesdato:	6. november 2017

2.2 Baggrund og historik

I/S Bruun har søgt et tillæg til miljøgodkendelse på baggrund af et ønske om at udvide dyreholdet på Møgelbjergvej 15, 6800 Varde.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 10. juli 2017.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

Der er tale om en delvis lovliggørelse af dyreholdets størrelse.

Husdyrbruget er tidligere godkendt efter Husdyrbrugslovens § 12. Første gang 28. juni 2011 og senere igennem et tillæg til miljøgodkendelsen den 28. april 2014.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Møgelbjergvej 15, 6800 Varde kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 i ”Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug” herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg til miljøgodkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om tillæg til miljøgodkendelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne godkendelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

3.1 Beskrivelse af projektet

Dyreholdet ønskes udvidet. Udvidelsen er på ca. 40 DE. Af tabel I fremgår udvidelsen udspecificeret på dyretyper. Der sker ikke nybyggeri.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Intern høring i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Vilkår der udgår af miljøgodkendelsen meddelt 28. juni 2011

- 4.1.b. Husdyrbruget har tilladelse til et dyrehold på maksimalt 568,54 dyreenheder (DE) der fordeler sig normalt med 311 malkekøer (10.000 kg mælk pr. ko/år), 12 kvier (23-24 mdr.), 132 kvier (6-18 mdr.), 62 kvier (1-6 mdr.) 2.190 prod. slagtesvin (30-110 kg), 155 prod. tyrekalve (40-90 kg) og 12 kalve (0-1 mdr.). Årsproduktion opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).
- 4.5.a. Der skal etableres et anlæg til svovlsyrebehandling af gylle fra staldafsnit 10b på figur 2. Anlægget skal etableres i henhold til teknologiblad fra miljøstyrelsen: Svovlsyrebehandling af gylle. Anlægget skal installeres og være i brug senest den 1. september 2011.
- 4.5.b. Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel.
- 4.5.c. Der må kun anvendes svovlsyre.
- 4.5.d. Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0. Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.
- 4.5.e. Styring af svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.
- 4.5.f. Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.
- 4.5.g. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- 4.5.h. Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.
- 4.5.i. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af svovlsyrebehandlingsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal kontrolleres mindst hver 4. måned. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- 4.5.j. Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:
- Den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling.
 - Der måles pH-værdier før svovlsyrebehandling, som er større end 6,5 i en sammenhængende periode på mere end 2 uger.
 - Svovlsyrebehandlingsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.

- 4.5.k. Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af PH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.5.i. I staldafsnit 10a skal der i gangarealet installeres skraber. Der skal hver dag foretages skrabning hver fjerde time. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres mindst 2-3 gange.
- 4.5.m. Skraberens vedligeholdelse skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- 4.5.n. Den samlede foderration til malkekøer må i gennemsnit maksimalt indeholde 165 gram total råprotein pr. foderenhed (FE) på årsbasis.
- 4.5.o. Der skal udarbejdes foderplaner til malkekøer, der indeholder oplysninger om indholdet af råprotein i foderet.
- 4.5.p. Indholdet af råprotein i foder til slagtesvin må i gennemsnit maksimalt være 146,70 gram råprotein pr. FEsv.
- 4.5.q. Indlægssedler og blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.15.a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- 4.15.b. Medicinrester og tom medicinemballage leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjte og kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- 4.15.c. Erhvervsaffald skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald.
- 4.15.d. Dagrenovation skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende regulativ for dagrenovation.

4.2 Nye vilkår

4.3 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget må maksimalt have et dyrehold/årsproduktion bestående af 370 køer, 60 kalve (0-3,5 mdr.), 9 kvier (23,5-24 mdr.), 205 tyrekalve (40-50 kg) og 2.190 prod. slagtesvin hvilket svarer til 601,77 dyreenheder (DE). Årsproduktionen / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).

4.4 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.

- b. Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Med udnyttet menes at bygge og anlægsarbejde er iværksat eller når Varde Kommune træffer afgørelse om, at godkendelsen er faktisk gennemført.

4.5 Ændringer på husdyrbruget

- a. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til miljøgodkendelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer derefter om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.6 Ammoniakreducerende tiltag

Skraber på spalter

- a. I stald 10a og 10b skal der i gangarealerne installeres skrabe anlæg.
- b. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.
- c. Skrabe anlæggene skal være automatisk og være forsynet med timer.
- d. Skraberens vedligeholdelse skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- e. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- f. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 7 dage.
- g. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens/robotskraberens drift og vedligeholdelse, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Råproteinsænkning

- h. Den samlede foderration til malkekøer må i gennemsnit maksimalt indeholde 159 gram total råprotein pr. kg tørstof på årsbasis.
- i. Foderplaner skal indeholde oplysninger om indholdet af råprotein i foderet.
- j. Hvert parti eller slæt af grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af FE/ko/dag, skal analyseres for indholdet af råprotein, AAT og PBV. Dette gælder dog ikke frisk græs i sommerperioden. Analyserne skal foretages af et akkrediteret laboratorium.
- k. Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages fire gange om året. I forbindelse med endagsfoderkontrollen skal indholdet af råprotein, AAT og PBV beregnes for alle fodermidler.

- l. Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Teltoverdækning

- m. Gyllebeholder nr. 15 (se figur 1) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- n. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- o. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- p. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- q. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.7 Fosfor - slagtesvin

- a. Den totale mængde P ab dyr pr. år være mindre end 0,61 kg P ab dyr pr. slagtesvin. Se baggrund for udregning i bilag 1.
"P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:
$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}).$$
- b. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - antal producerede dyr
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)
 - foderforbrug pr. kg tilvækst
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.
- c. P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.
- d. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- e. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.8 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Sand, som har været brugt som strøelse i senge, kælvnings- og sygebokse m.m. skal efter endt brug behandles og opbevares som fast husdyrgødning på møddingsplads og skal overdækkes med vandtæt materiale. Alternativt kan sandet opbevares i en lukket og tæt container, der er placeret på et befæstet areal med afløb til gyllesystemet.

4.9 Affald

- a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- b. Erhvervsaffald skal kildesorteres, og skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- c. Klinisk risikoaffald er omfattet af Varde Kommune Regulativ for Erhvervsaffald. Medicinrester og tom medicinemballage (f.eks. flasker) skal leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjter, kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres til godkendt modtager efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- d. Forbrændingseget affald og deponi affald skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- e. Genanvendeligt erhvervsaffald skal håndteres og bortskaffes efter den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

4.10 Ophør

- a. Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når der har været en produktion svarende til mindst 25 pct. af det godkendte.
- b. Ved ophør af driften, skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- c. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Tillæg til miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over tillæg til miljøgodkendelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 6. december 2017 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 6. november 2017.

På Varde Kommunes vegne den 6. november 2017

Stine Bundgaard Pedersen
Jordbrugsteknolog

Kopi sendt til:

- Anita Hingstman, Sagro, e-mail: ahi@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbrugets beliggenhed er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2011 og er uændret i det ansøgte projekt.

7.2 Afstandskrav

Det ansøgte projekt giver ikke anledning til ændringer af overholdelse af afstandskravene. I foråret 2017 har ansøger anmeldt en forlængelse af et eksisterende plansiloanlæg. Forlængelsen overholdte ikke afstandskravet til vej, hvilket der blev meddelt en selvstændig dispensation til.

7.3 Landskab og kulturmiljø

Der sker ikke nybyggeri og således er der ikke ændringer til husdyrbrugets beliggenhed i landskabet.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabel I ses antal dyr før og efter udvidelsen. Besætningen består af malkekøer med et mindre antal opdræt samt slagtesvin.

Dyreart	Nudrift – før 2009		MGK 2011		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer	311	415,06	311	434,90	370	520,22
Kalve (0-2 mdr.)	25	5,92	-	-	-	-
Kalve (0-3,5 mdr.)	-	-	-	-	60	14,96
Kalve (1-6 mdr.)	-	-	74	20,00	-	-
Kvier (6-18 mdr.)	148	62,78	132	56,00	-	-
Kvier (27-28 mdr.)	12	8,22	-	-	-	-
Kvier (23,5-24 mdr.)	-	-	12	7,41	9	5,33
Tyrekalve (40-50 kg)	155	5,07	155	5,07	205	1,34
Prod. slagtesvin (30-110 kg)	2.190	65,00	2.190	65,00	2.190	59,92
I alt		562,05*		588,38*		601,77

Tabel I. Antal dyr før og efter udvidelsen. *Dagældende dyreenhedsdefinition.

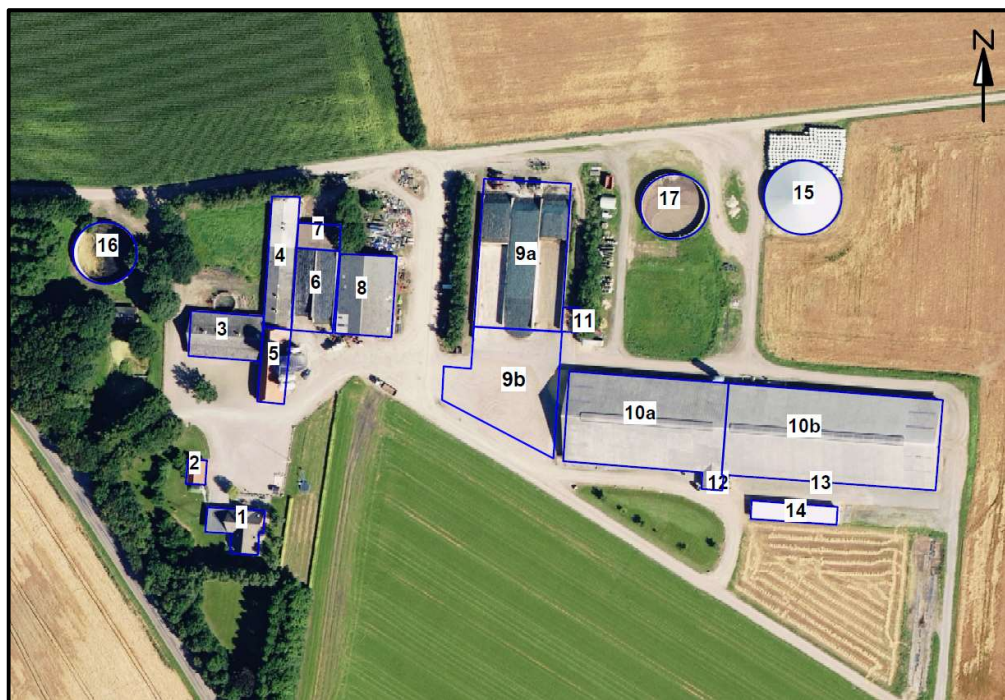
Dyreholdet i nudrift er godkendt i en kapitel 5 miljøgodkendelse i 2006 efter Miljøbeskyttelsesloven og i 2011 efter § 12 i Husdyrbrugloven.

Varde Kommune vurderer at dyreholdet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur I.

Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende stalde. Det sker ikke nybyggeri.

Figur 1. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygnings nr.	Anvendelse	Dyrehold
1	Beboelse	
2	Garage	
3	Gl. ungdyrstald (taget ud af drift)	
4	Slagtesvinestald	2.190 slagtesvin (30-110 kg) Drænet gulv + spalter (33/67 %)
5	Lade	
6	Plansiloer, ca. 575 m ²	
7	Halvtag/maskinhus	
8	Maskinhus	
9a	Plansiloer, ca. 2.000 m ² . Åben i begge gavlender og med afløb i begge ender.	
9b	Ensilageplads, ca. 2.000 m ² . Etableret delvist som en forlængelse af plansilo 9a og delvist som en åben plads. Der er etableret afløb i tilknytning til alle randbelægninger.	
10	Kostald	361 køer, sengestald med spalter og skraber (kanal, bagskyl eller ringkanal) 9 køer, dybstrøelse (hele arealet) 9 kvier (23,5-24 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)
11	Møddingsplads	
12	Servicebygning	
13	Kalvehytter	17 kalve (0-1 mdr.), dybstrøelse (hele arealet) 205 tyre (40-50 kg), dybstrøelse (hele arealet)
14	Kalvestald	43 kalve (1-3,5 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)
15	Gyllebeholder 3.500 m ³ (overdækket)	
16	Gyllebeholder 2.040 m ³	
17	Gyllebeholder 2.500 m ³	

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende anslåede årlige forbrug af vand og energi, se tabel 2.

	Før 2009 (mængde/år)	MGK 2011 (mængde/år)	Ansøgt (mængde/år)	Ændring (mængde/år)	Ændring %
Elforbrug (kWh)	232.500	250.000	250.000	+17.500	+ 8
Vandforbrug (m ³ , stalde)	9.450	12.100	13.500	+ 4.050	+ 43
Olieforbrug (l)	25.000	25.000	25.000	-	-

Tabel 2. Ejendommens forbrug af el, vand og olie.

Ansøger oplyser følgende:

Der regnes ikke med nogen ændring i energiforbruget, da der er tale om en meget lille udvidelse af besætningen.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.7 Affald og oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser at håndteringen og opbevaringen af affald er uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2011.

Ansøger oplyser at oplaget af diesel- og fyringsolie er uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2011.

7.8 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning forventes at stige fra 9.400 m³ til 14.925 m³, og den årlige produktion af dybstrøelse forventes at stige fra 73 m³ til 537 m³.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af ensilagesaft, møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel 3.

Husdyrgødning	Før 2009 (m ³)	MGK 2011 (m ³)	Ansøgt (m ³)	Ændring (m ³)
Gylle	7.647	7.433	11.930	+ 4.283
Ekstra tilløb	1.753	2.242	2.995	+ 1.242
Flydende husdyrgødning i alt	9.400	9.675	14.925	+ 5.525
Fast husdyrgødning i alt	73	124	537	+ 464

Tabel 3. Årlig produktion af husdyrgødning på Møgelbjergvej 15 før og efter udvidelsen.

Produktionen af husdyrgødning stiger mere end hvad der er proportionalt med udvidelsen af dyreholdet. Det skyldes, at der siden den senest miljøgodkendelse blev meddelt i 2011, er der sket normændringer i produktionen af husdyrgødning. Normen for husdyrgødningsproduktionen er justeret og steget markant.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 10.620 m³, svarende til ca. 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 4.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank 15	3.500	3.500	2011/-
Gylletank 16	2.040	2.040	1989/2015
Gylletank 17	2.500	2.500	2005/2015
Gyllekanaler + fortank	1.780	1.780	-
Ledig kapacitet Vestervangvej 8	-	800	-
I alt	9.820	10.620	

Tabel 4. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads til det har opnået en kompostlignende tilstand til at det må køres i markstak.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.9 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Ensilage opbevares i ejendommens plansiloer. Der kan forekomme opbevaring af foder i markstakke. Markstakke etableres i henhold til den gældende lovgivning.

Kraftfoder opbevares i siloer.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.10 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 541 meter, samlet bebyggelse 380 meter og enkeltbolig 126 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 5.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde.

Samlet resultat af lugtberegning									
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bort-screenet	Genekriterie overholdt
+ Møgelbjergvej 4	0	FMK	125,66	125,86	125,66	125,86	739,84	Ja	Ja
+ Hovedgaden 10	0	NY	380,40	381,65	380,40	381,65	1.589,59	Ja	Ja
+ Kirkegårde, Næsbjerg	0	NY	541,48	543,12	541,48	543,12	1.498,29	Ja	Ja

Tabel 5. Beregnet geneafstand fra ejendommen efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholdere. Den ene af husdyrbrugets tre gyllebeholdere er overdækket med telt. Møddinger uden daglig tilførsel skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.11 Støj, støv, skadedyr, døde dyr og lys

Ansøger oplyser at støj-, støv og lyskilder fra husdyrbruget er uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2011. Ligeledes er håndteringen af skadedyr og døde dyr uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2011.

7.12 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af mælk samt internt på husdyrbruget. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder.

Transporterne fordeler sig som vist i tabel 6. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Transporttype	Antal transp./år, Før 2009	Antal transp./år, MGK 2011	Antal transp./år, Ansøgt	Ændring +/-
Afhentning af mælk	365	365	365	-
Leverancer af levende dyr	180	0	0	- 180
Afhentning af levende dyr	40	40	50	+ 10
Afhentning af døde dyr	25	25	25	-
Leverance af indkøbt foder	52	52	52	-
Grovfoder	400	400	444	+ 44
Husdyrgødning, Fast	26	26	26	-
Gylle med gyllevogn	400	400	305	- 95
Afhentning af gylle til biogas	0	0	188	+ 188
Affald	26	26	26	-
Transport af halm	50	50	50	-
Intern kørsel i mellem ejenommene	700	700	1.000	+ 300
Transporter i alt	2.264	2.083	2.531	+ 267

Tabel 6. Oversigt over det årlige antal transport til og fra Møgelbjergvej 15.

Mælketransporterne foregår hver dag. Andre transport foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Figur 2 viser ind- og udkørsler til husdyrbruget. Der er ikke nabobeboelser beliggende i umiddelbar nærhed af husdyrbruget eller ved ind- og udkørslerne til husdyrbruget. Varde Kommune vurderer derfor, at brugen af ind- og udkørslerne ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Antallet af transport, som følge af udvidelsen, forventes at stige med 267 kørsler årligt - svarende til en stigning på 12 %. De fleste af disse transport er med gylle til biogasanlæg og interne transport i mellem ansøgers husdyrbrug. Disse transport er jævnt fordelt over hele året.

Figur 2. Til- og frakørselsforhold på husdyrbruget

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.13 Spildevand

Ansøger oplyser at håndteringen af spildevand er uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2011.

Der er i 2016 meddelt udledningstilladelse til tagvandet.

7.14 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra før 2009 er 4.072 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 4.229 kg kvælstof pr. år. Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 157 kg kvælstof pr. år.

Ifølge lovgivningen gælder der et krav om, at ammoniakemissionen fra udvidelser, fra nye staldanlæg og fra stalde, der renoveres skal reduceres med en vis %-del i forhold til fastlagte referencestaldsystemer. Beregninger i *husdyrgodkendelse.dk* viser, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt, se figur 3.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-743,87 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	199,57
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	2205,93
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1238,94
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	547,34
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	36,77

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	4228,55 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	4244,75 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-16,19 kgN/år

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
10a Kostald	KvMa08	1482,11	1852,37	-370,26	-24,98%	408,67	109,44	72,63	1261,64
		1732,47	2165,28	-432,80	-24,98%	477,70	157,46	71,21	1458,91
	KvSm01	0,00	41,43	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	41,43
10b Kostald (nyeste)	KvMa08	1632,33	2040,12	-407,79	-24,98%	741,06	78,51	81,96	1138,58
		1882,69	2353,02	-470,33	-24,98%	519,12	171,11	77,38	1585,40
	KvKs08	88,38	104,67	-16,29	-18,43%	38,02	-0,81	4,58	62,87
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	40,17	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	40,17
KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
3 Ungdyrstald	KvKs02	337,68	195,01	142,67	42,25%	0,00	0,00	18,64	176,37
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs15	337,68	399,86	-62,18	-18,42%	0,00	0,00	16,66	383,21
4 Slagtesvinestald	SvSI01	1011,21	1090,62	-79,41	-7,85%	0,00	90,06	20,29	980,28
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	SvSI04	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
14 Kalvestald	KvSm01	1011,21	967,46	43,75	4,33%	0,00	0,00	19,54	947,91
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvTk01	0,00	77,52	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	77,52
13 Kalvehytter	KvSm01	0,00	27,41	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	27,41
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum	Nudrift	4889,39	5751,49	-793,26		1187,75	277,20	214,76	4071,79
	Ansøgt	4626,37	5731,14	-859,38		996,82	337,61	168,13	4228,56

Figur 3. Beregninger i husdyrgødning.dk

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- Installation af automatisk skrabe anlæg i hele kostalden (bygning 10a og 10b, se figur 1)
- Overdækning af gyllebeholderen på 3.000 m³ med fast overdækning (bygning 15 på figur 1)

- Reduktion af råproteinindholdet i foderet alle køer til 159,0 g/kg ts

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til § 8 og § 11 i ”Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter” (Bek. nr. 926 af 27. juni 2016) skal Varde Kommunes vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jf. bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Der er ca. 2,7 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, se figur 4.

Figur 4. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og 2-natur.

Varde Kommune vurderer, at på grund af afstanden, vil merfordampningen fra stalde og lagre ikke kunne give anledning til en målbar merbelastning af dette område, og der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 7 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 3,4 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 4.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 4030 Tør hede, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 6,0 m fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 4. Det drejer sig om en hede.

Varde Kommune vurderer, at der kun vil forekomme en ubetydelig ammoniakdeposition på § 7 områderne fra anlægget, blandt andet på grund af den store afstand. Afstanden og opblandingen af ammoniak med den resterende atmosfæriske luft gør, at Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være nogen målbar merbelastning af § 7 området og derfor vil udvidelsen af dyreholdet ikke påvirke § 7 området negativt.

§ 3 områder

Af figur 5 og tabel 7 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 5. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Naturområde i kommuneplan	Værdisætning	Målsætning
1	Hede	Nej	B	B
2	Mose	Ja	B	B
3	Mose	Ja	B	B
4	Mose	Ja	C	C
5	Mose	Ja	C	C
6	Mose	Ja	C	B
7	Mose	Ja	B	B
8	Mose	Ja	B	A
9	Mose	Ja	B	B
10	Mose	Ja	C	C
11	Mose	Ja	A	A
12	Mose	Ja	B	B
13	Eng	Nej	C	C
14	Eng	Nej	C	C
15	Eng	Nej	C	C
16	Eng	Ja	C	C
17	Eng	Ja	C	C
18	Eng	Ja	C	C

19	Eng	Ja	C	B
20	Eng	Ja	C	C
21	Eng	Ja	C	C
22	Eng	Ja	B	A
23	Eng	Ja	C	B
24	Eng	Ja	B	A

Tabel 7. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 8.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 8. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst baggrundsbelastning for Varde Kommune, se tabel 9.

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3

Tabel 9. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en hede og 11 moser, se figur 5 og tabel 7.

Ingen af § 3-områderne i tabel 7 er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som naturområder i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 7, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 7.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende kvælstoffølsomme naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 10, og er foretaget ud fra den samlede udvidelse siden 2007.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Dep. før, kgN/ha	Dep. efter kgN/ha	Ændring, kgN/ha
1	Moderat	370	10-20	0,6	0,7	+ 0,1
2	Særlig	335	5-10	0,6	0,6	0,0
3	Særlig	270	5-10	0,5	0,4	- 0,1
5	Ikke	475	Ikke følsom	0,6	0,6	0,0
10	Særlig	225	5-10	1,7	2,0	+ 0,3
12	Særlig	580	5-10	0,7	0,8	+ 0,1

Tabel 10. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 25 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 12 enge, se figur 5 og tabel 7. Engenes værdi- og målsætning er beskrevet i tabel 7. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.15 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 5 km nordvest for ejendommen. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet ”bedst tilgængelig teknologi” menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbruglovens § 19 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak
- Fosfor
- Fodringsstrategi
- Management
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for projektet.

7.16 BAT - Ammoniak

Varde Kommune har beregnet projektets BAT-emissionsniveau ud fra Miljøstyrelsens ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)”, se tabel II.

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)	
Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	4228,55 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	4244,75 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-16,19 kgN/år

Tabel II. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau fra husdyrgodkendelse.dk

BAT-emissionsniveauet for projektet er beregnet til 4.245 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 4.229 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 16 kg NH₃-N mindre end det beregnede BAT-emissionsniveau.

Af tabel 12 fremgår grundlaget for BAT-beregningen.

Bygning (se figur 1)	BAT-grundlag
Kostald 10a	Eksisterende stald
Kostald 10b	Ny stald
Slagtesvinestald 4	Eksisterende stald
Kalvestald 14	Eksisterende stald
Kalvehytter 13	Ny stald

Tabel 12. Grundlag for BAT-beregningen

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved installation af skrabere på spalterne i hele kostalden (bygning 10a og 10b, se figur 1), reducere råproteintildelingen til køerne til 159,0 g/kg ts samt overdækning af gyllebeholderen på 3.000 m³ med fast overdækning (bygning 15 på figur 1).

7.17 BAT - Fosfor

BAT-emissionsgrænseværdierne er fastlagt i Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsværdier opnåelige ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT)" fra maj 2011. Der er sidenhen lavet ændringer i DE-omregningsfaktorerne og Miljøstyrelsen har derfor opdateret deres digitale vejledning med nye BAT-emissionsgrænseværdier for fosfor.

De nye BAT-grænseværdier er for konventionelt hold af slagtesvin i gyllebaserede staldsystemer 22,3 kg P/DE ab lager.

BAT-beregning – etape 1

59,92 DE slagtesvin: 59,92 DE x 22,3 kg P/DE =	1.336 kg P
BAT-niveau for ejendommen:	1.336 kg P

Ansøgningen viser, at husdyrgødningen fra Møgelbjergvej 15 i ansøgt drift indeholder 1.335 kg P. Dette er mindre end det beregnede BAT-niveau for husdyrbruget. BAT-niveauet er opnået igennem fodertilpasninger. Af bilag I fremgår beregningen af foderkorrektionen.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet fosfor.

7.18 BAT – Fodringsstrategi, management, forbrug og opbevaring af husdyrgødning

Ansøger oplyser, at alle parametre der knytter sig til BAT indenfor fodringsstrategi, management, forbrug af vand og energi og opbevaring af husdyrgødning er uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2011.

7.19 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes fastsatte BAT-niveau for projektet. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i henhold til § 19 i Husdyrbrugloven.

8 Egenkontrol

Ansøgers niveau af egenkontrol er uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2011.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ansøgers foranstaltninger ved ophør af produktionen er uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2011.

10 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner indenfor den beregnede lugtkonsekvenszone på 542 m i perioden fra den 11. oktober til den 2. november 2017.

I forbindelse med nabo høringen har Varde Kommune ikke modtaget bemærkninger.

11 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag I – beregning af foderkorrektion, slagtesvin

Type 2 korrektionen er beregnet ud fra Miljøstyrelsens Teknologiblad "Fosforindhold i slagtesvinefoder" af 30. juni 2010. Ligningen til beregningen fremgår herunder.

Drift

1. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end _____ kg P pr. år.

- "P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{P ab dyr pr. slagtesvin} = \frac{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})}{1}$$

De anvendte faktorer er hentet i ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk og ses i tabellen herunder.

Faktor	Værdi – slagtesvin
Indgangsvægt	30,0
Afgangsvægt	110,0
Antal prod. slagtesvin	2.190
Foderforbrug pr. kg tilvækst	2,85 FE
Gram fosfor pr. FEsv	4,62
Kg P ab dyr/prod. slagtesvin	0,61

2.190 prod. slagtesvin x 0,61 kg P ab dyr/prod. slagtesvin = **1.336 kg P for alle prod. slagtesvin**